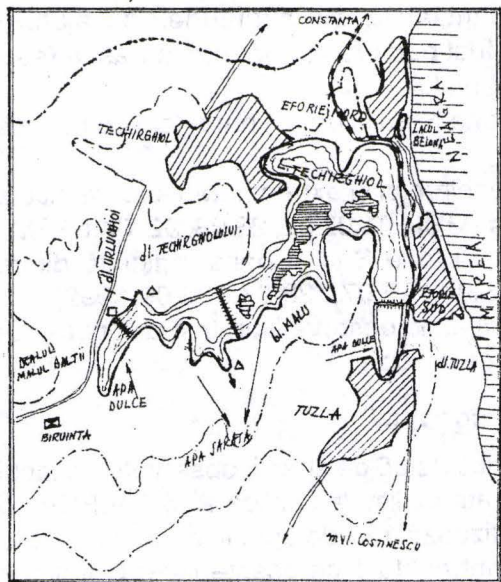

GABRIEL BĂNICĂ

Unul din importantele refugii ornitologice din Dobrogea de sud este și lacul Techirghiol. Situat în imediata apropiere a Mării Negre, la 18 km sud de orașul Constanța, lacul are o suprafață de 1.200 ha, adâncimea medie de 3-6 m și maximă de 9,75 m, remarcându-se prin salinitatea mare - aproximativ 70 g/litru (ANDRONIC, GH. 1989, Breier, A. 1976, ZMEU, C. 1991).

Datorită mineralizării puternice, apele lacului nu îngheață iarna, decât în mod excepțional (TĂLPEANU, M. 1967).

Lacul este mărginit de faleză și versanți fragmentari, acoperiți de o vegetație de stepă, ce se continuă cu câmpurile cultivate. Brâuri înguste de stuf există doar în partea de sud-vest a lacului și în partea îndiguită dintre localitățile Eforie-Sud și Tuzla.

Lacul Techirghiol
(după BREIER A. 1976, modificat)

Între anii 1955-1972 au apărut o serie de lucrări (CĂTUNEANU, I. 1978, CIOCHIA, V. 1972, PAPADOPOL, A. 1963, PAPADOPOL, A. 1970, TĂLPEANU, M. 1973, Weber, P. 1992), ce tratează aspecte din ornitofauna acestui lac, ocupându-se în special de partea de sud-vest a acestuia, remarcată atât prin numărul mare de specii (125 - CIOCHIA, V. 1972, TĂLPEANU, M. 1967) și exemplare întâlnite aici, cât și prin prezența câtorva păsări rare - *Tadorna tadorna*, *Oxyura leucocephala*, *Himantopus himantopus*.

Datorită importanței sale ornitologice, în 1972 partea de sud-vest a lacului este propusă ca

rezervație științifică (CIOCHIA, V. 1972), existând și o decizie a Consiliului Popular al județului Constanța (Nr. 313/1972) în acest sens (SĂLĂGEANU, GH. 1978).

În ultimii ani, datorită acțiunii antropice, au survenit modificări în morfologia lacului. Astfel, în august 1991 se termină îndiguirea părții de sud-vest, în acest fel despărțindu-se o suprafață de aproximativ 271 ha, din întinderea totală a lacului.

În coada lacului există în prezent două diguri, unul ce desparte extremitatea sud-vestică - ce conține apă dulce - și al doilea dig ce izolează zona cu Golful Cainac, de restul lacului - cu apă cu salinitate ridicată. De dată mai veche este digul ce desparte extremitatea sudică a golfului Tuzla - cu apă dulce - cuprinsă între localitățile Eforie Sud și Tuzla. De asemenea, în prezent se taluzează malul lacului între localitatea Techirghiol și barajul de la Golful Cainac, loess-ul dizlocat contribuind la diluarea nămolului din lac (SKOLKA, H. 1991).

Practic, aceste acțiuni au dus la dispariția părții mlăștinoase din sud-vest datorată creșterii nivelului apelor (produsă din cauza îndiguirilor).

Datorită acestor transformări și deoarece nu cunoaștem date publicate recent asupra avifaunei lacului, am considerat utilă continuarea observațiilor ornitologice în acest perimetru.

Astfel, în anul 1991-1992, am efectuat un număr de 15 ieșiri pe teren, efectuând determinarea calitativă și cantitativă a ornitofaunei, cu ajutorul binoclului (10x50) și lunetei (30x75). Au fost parcurse următoarele trasee (sunt notate și datele când au fost făcute observațiile):

1. Malul lacului, între localitatea Eforie Nord și primul baraj (cel ce închide zona cu Golful Cainac) - 19.07.'91.

2. Malul lacului, între localitatea Techirghiol și extremitatea sud-vestică a lacului (22.01.'91, 05.08.'91, 09.10.'92, 24.03'92, 01.02'92, 26.08.'92, 04.09.'92).

3. Malul lacului în dreptul localității Eforie Sud și balta îndiguită dintre localitățile Eforie Sud și Tuzla (04.02., 26.02., 25.07., 28.07., 02.09.1992).

Prezentăm sub formă de tabel rezultatele observațiilor. În cazul notațiilor cu "X", nu au fost făcute estimări numerice precise.

Rezultate și concluzii

1. Este prezentată o listă avifaunistică de 85 de specii, observate pe lacul Techirghiol între anii 1991-1992. Comparativ cu listele publicate de TĂLPEANU M. (1967) și CIOCHIA V. (1972), ce totalizează 125 de specii, au fost regăsite 78 de specii iar un număr de 7 specii sunt noi față de aceste liste: **Botaurus stellaris**, **Cygnus olor**, **Anas acuta**, **Bucephala clangula**, **Falco subbuteo**, **Chlidonias hybrida**, **Phylloscopus Sp.**

2. Constatăm dominanța numerică a următoarelor specii - se pot întâlni, practic, tot timpul anului pe apele lacului:

Specia	Numărul maxim de ex. observate într-o zi
Podiceps nigricollis	1.780
Anas platyrhynchos	1.850
Aythya ferina	2.500
Fulica atra	2.050
Larus argentatus	387
Larus ridibundus	455
Larus minutus	1.280

Dintre acestea **Podiceps nigricollis** și **Larus minutus** sunt cele mai răspândite, preferând în mod vădit apa cu salinitatea ridicată, atât pentru odihnă cât și pentru hrănire.

3. Dintre speciile de importanță faunistică remarcăm prezența în număr mai mic decât în trecut a speciilor **Tadorna tadorna** (Nr. maxim de ex. observate într-o zi - 30) și **Oxyura leucocephala** (observată o singură dată în numai 5 ex.) 4. Datorită dispariției zonei mlăștinoase din sud-vestul lacului (rezultat al îndiguirilor) s-a redus simțitor numărul speciilor de Limicole, prezente doar în număr mic aici (8 specii; nr. maxim de ex. observate într-o zi: 41). În schimb, pe balta cu apă dulce dintre localitățile Eforie-Sud și Tuzla (Golful Tuzla), Limicolele se întâlnesc în număr mai mare (6 specii; nr. maxim de ex. observate într-o zi: 91). Tot aici, în cursul verii anului 1992 s-a putu vedea cu regularitate **Himantopus himantopus** (nr. maxim de ex. observate într-o zi: 31).

Deși multe specii sunt înregres numeric, deși altele nu au mai fost observate în zonă, iar intervenția antropică asupra este evidentă (îndiguiuri, taluzări, pășunatul oilor pe maluri), considerăm că Lacul Techirghiol rămâne încă un important loc de popas pentru păsări.

Astfel se impune continuarea cercetărilor ornitologice pentru sesizarea evoluției calitative și cantitative survenite în decursul anilor în acest perimetru. Aceasta este posibil prin inițierea unor măsuri eficiente de ocrotire a acestei interesante biocenoză salmastre.

Lista speciilor observate intre anii 1991-1992

Nr. crt.	Specia	1991				1992											
		22 01	19 07	05 08	09 10	19 01	04 02	26 02	24 03	01.06.		25 07	28 07	26 08	29 08	02 08	04 09
		*				**											
0	1	S.W.	S.W.	S.W.	S.W.	S.W.	Tuzla	Tuzla	S.W.	S.W.	Tuzla	Tuzla	Tuzla	S.W.	Tuzla	Tuzla	S.W.
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Podiceps crsitatus						2	2									4
2.	Podiceps nigricollis	8	244	529	963	12	6		21	35		106	60	1671	56	15	1780
3.	Podiceps ruficollis														2		
4.	Phalacrocorax carbo					1			1								
5.	Botaurus stellaris	1				1											
6.	Ixobrychus minutus											1					
7.	Egretta garzetta											7					
8.	Ardea cinerea											2	4			2	8
9.	Ardea purpurea															1	
10.	Cygnus olor							5					1				
11.	Cygnus cygnus	5									2				5	8	
12.	Anser anser				124												
13.	Anser albifrons					1300											
14.	Branta ruficollis					1											
15.	Tadorna tadorna				30		10			3							18
16.	Anas platyrhynchos				9									18	9	19	13
17.	Anas querquedula								45		4	5	4	3	7	42	
18.	Anas acuta	1										6					
19.	Anas crecca	200				126											
20.	Anas clypeata	40															
21.	Aythya fierina	2500			120		820	300			61	138	92	1	82	149	10
22.	Aythya nyroca														47	35	
23.	Aythya fuligula	10					14	100				1				1	
24.	Bucephala clangula						1										
25.	Oxyura leucocephala	5															
26.	Circus aeruginosus								1								
27.	Cygnus cyaneus	1															
28.	Accipiter nisus								1								
29.	Buteo lagopus					1											
30.	Falco tinnunculus				1				1	3							
31.	Falco subbuteo									1							

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
32.	<i>Coturnix coturnix</i>									2				4			
33.	<i>Fulica atra</i>	323			178	300		120	2		16	43	64	1020	158	164	2050
34.	<i>Gallinula chloropus</i>	1			7							4	4		12	2	4
35.	<i>Himantopus himantopus</i>									6		31	12		16	13	
36.	<i>Charadrius dubius</i>			3													1
37.	<i>Pluvialis apricaria</i>	60															
38.	<i>Caliadris minuta</i>																
39.	<i>Limosa limosa</i>														1		
40.	<i>Numenius arquata</i>													1			
41.	<i>Tringa totanus</i>			1								11	18				
42.	<i>Tringa stagnatilis</i>																2
43.	<i>Tringa ochropus</i>													2			7
44.	<i>Tringa glareola</i>												3	2		1	5
45.	<i>Tringa sp.</i>												70	24	3	5	16
46.	<i>Larus argentatus</i>	312	382	280	80		6	200	23	170		55	308	147	387	220	210
47.	<i>Larus canus</i>					1000		100									
48.	<i>Larus ridibundus</i>		278	303	120			100									
49.	<i>Larus melanocephala</i>			600					9	455		61	31	305	21	30	25
50.	<i>Larus minutus</i>			480	120												
51.	<i>Sterna hirundo</i>															400	1280
52.	<i>Chlidonias hybrida</i>												3		1	3	
53.	<i>Chlidonias niger</i>									19						3	1
54.	<i>Chlidonias leucoptera</i>									1		18	14				
55.	<i>Chlidonias sp.</i>											11	2				2
56.	<i>Streptopelia decaocto</i>		x	x	x				x	x		x	x	x	x	x	x
57.	<i>Cuculus canorus</i>									1							
58.	<i>Apus apus</i>		8														
59.	<i>Merops apiaster</i>		3	1						6				22			4
60.	<i>Upupa epops</i>			3						1				2	1	1	
61.	<i>Dendrocopos syracus</i>		2									2					
62.	<i>Melanocorypha calandra</i>		2														
63.	<i>Alauda arvensis</i>												1	2	1		3
64.	<i>Galerida cristata</i>		10	10	20					9				8			3
65.	<i>Riparia riparia</i>													x			
66.	<i>Hirundo rustica</i>		x	x	x									x	x	x	x

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
67.	<i>Delichon urbica</i>		x	x												x	
68.	<i>Antus campestris</i>													2	1		
69.	<i>Motacilla flava</i>			2	8									35	6	6	3
70.	<i>Motacilla alba</i>			3	40									1			1
71.	<i>Saxicola rubetra</i>				1											2	
72.	<i>Oenanthe oenanthe</i>		4	18	1				1	5			1	4			2
73.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>									10			1	1	2		
74.	<i>Acrocephalus sp.</i>											x					
75.	<i>Phylloscopus sp.</i>															2	
76.	<i>Oriolus oriolus</i>		1												1		
77.	<i>Lanius collurio</i>			1								2			2		
78.	<i>Lanius minor</i>		2	3										2		1	
79.	<i>Pica pica</i>						1		5	2				1		4	
80.	<i>Corvus monedula</i>				2				30					2			
81.	<i>Corvus frugilegus</i>		2	36	17			30	80	43				52		1	55
82.	<i>Corvus corone cornix</i>												3	2			
83.	<i>Sturnus vulgaris</i>		x	12						x			2				
84.	<i>Passer domesticus</i>		x	x	x				x	x		x	x	x	x	x	x
85.	<i>Passer montanus</i>									x			2		1		
86.	<i>Carduelis cannabina</i>					30			13								
87.	<i>Emberiza scheniclus</i>	2							3								

* Observațiile au fost făcute de: G. BANU, G. BĂNICĂ, dr. A.D. FOX, dr. D. MUNTEANU, A. MITRULY, P. WEBER.

** Observațiile au fost făcute de: G. BĂNICĂ, dr. D. MUNTEANU, J. SZABÓ.

Abstract

The work present a list of 85 species observed on the Techirghiol lake (south Dobrogea) in the years 1991-1992. We are making a comparison between our results and the first investigations made on this lake in the years 1955-1972 (CĂTUNEANU, I. 1967, CĂTUNEANU I. 1978, CIOCHIA, V. 1972, PAPADOPOL, A. 1955, PAPADOPOL, A. 1963, PAPADOPOL A. 1970, TĂLPEANU, M. 1967, TĂLPEANU, M. 1973), and we found a number of 7 species unknow till now in this area: **Botaurus stellaris**, **Cignus olor**, **Anas acuta**, **Bucephala clangula**, **Falco subbuteo**, **Chlidonias hybrida**, **Phylloscopus sp.** After our opinion, the lake is still an important site for the dominant species: **Podiceps nigricollis**, **Anas platyrhynchos**, **Aythya ferina**, **Fulica atra**, **Larus argentatus**, **Larus ridibundus**, **Larus minutus**, and also for some rare birds like: **Tadorna tadorna**, **Oxyura leucocephala** and **Himantopus himantopus**.

BIBLIOGRAFIE

1. ANDRONIC, GH. și colb. (1989) - Litoralul românesc al Mării Negre, ed. Sport-Turism, București, p: 9-80.
2. BRUN, B., SINGER, A. (1985) - Tous les oiseaux d'Europe, Ed. Bordas.
3. BREIER, A. (1976) - Lacurile de pe litoralul românesc al Mării Negre, Ed. Acad. R.S.R. București, p: 23, 25, 27, 46, 47, 81, 102, 123, 124, 125, 141.
4. CĂTUNEANU, I., JOHNSON, A. - Recherces ornithologiques dans la Dobroudjy (1965-1966). Trav. du mus. d'Hist. Nat. "Gr. Antipa", vol. VII, București, p: 419-435.
5. CĂTUNEANU, I., KORODI- GÁL, I., MUNTEANU, D., PAȘCOVSCHI, S., VESPREMEANU, E. (1978) - Fauna R.S.R., Edit. Acad. R.S.R. București, p: 243.
6. CIOCHIA, V., BREIER, A. (1972) - Rezervația naturală "Lacul Techirghiol" (zona de sud-vest) Ocrotirea naturii, t. 16, nr. 1, București, p: 21-31.
7. HEINZE, H. (1985) - Guia de las aves de Espana y de Europa, Ed. Omega, S.A. Barcelona.
8. PAPADOPOL, A. (1955) - Contribuții la cunoașterea faunei ornitologice a litoralului Mării Negre și a locurilor din lungul litoralului. Natura, an VII, nr. 4; p: 102-105.
9. PAPADOPOL, A. (1963) - Cercetări asupra păsărilor de pe litoralul Mării Negre și lacurile litorale - Dobrogea, Comunicări de zoologie,

- vol. II, p: 159-181, Ed. Academiei București.
10. PAPADOPOUL, A. (1970) - Contribuții la cunoașterea avifaunei din sudul Dobrogei. Ocrotirea Naturii, t. 14, nr. 1, București, p: 49-60.
 11. PETERSON, R., MOUNTFORT, G., HOLLOW, P.A.D. (1989) - Guide des oiseaux d'Europe, Ed. Delachaux et Niestlé, Neuchâtel, Paris.
 12. SALAGEANU, GH. și colab. (1978) - Rezervații, monumente și frumuseți ale naturii din județul Constanța. P: 96.
 13. SKOLKA, H. și colab. (1991) - Studiul economic al unor biocenoze specifice din ape salmastre și sărate I.R.C.M. Constanța (nepublicat)
 14. TĂLPEANU, M., MANOLACHE, L. (1967) - Noi date fenologice asupra unor specii de păsări ce ierneză în România. Rev. Muzeelor, an. IV, nr. 3, p: 254-257.
 15. TĂLPEANU, M., PASPALEVA, M. (1973) - Aripi deasupra Deltei. Ed. Științifică București.
 16. WEBER, P. (1992) - Date comparative rezultând din recensământul găștelor sălpațice care ierneză în Dobrogea (1990-1991-1992). Buletin de informare nr. 1, S.O.R. Mediaș.
 17. ZMEU, C. și colab (1991) - Cu noi la drum. Ed. pt. Turism București, p: 76.

Adresa autorului:

GABRIEL BĂNICĂ
8700 Constanța
str. Ștefan cel Mare nr. 79
sc. B, et. IV, ap. 22
România

Mulțumim pentru ajutorul dat la realizarea acestei lucrări următorilor: G. BANU, F. BĂNICĂ, dr. A.D. FOX, dr. MUNTEANU, A. MITRULY, A și I. PETRESCU, M. MOLDOVEANU, T. ONCIU, J. SZABÓ, F. VASILIU și P. WEBER.